

Деякі дослідники вважають, що роман "Вогнем і мечем" Г. Сенкевича - це реакція на Гоголевого "Тараса Бульбу". В Україні славетний твір Гоголя не спромоглися екранізувати, а в Польщі неоднозначний щодо України твір уже екранізують. Гадаємо, що українським читачам небадуже, яким бачить цей фільм його постановник. Пропонуємо репортаж зі зйомок, опублікований у польській пресі.

За даними опитування 75 відсотків поляків хочуть побачити на екрані "Вогнем і мечем". Якщо все йтиме добре, то вони матимуть змогу зробити це через рік. Прем'єру призначено на січень 1999 року.

Режисер Єжи Гофман не вірить у забобони і першу зйомку призначив на 13 жовтня. Все почалося з проїзду Богуна через спустошене село в пошуках Заглоби, який втік, викравши Гелену. З огляду на фінанси, майже всі зйомки відбуваються на території Польщі. Осінньої пори група загостить у Варшаві, де зали Королівського замку служитимуть кімнатами Вишневецького в Лубнах. Затока на Ропі біля Горлік - це Дніпро у фільмі, а Зубриця під Бабиною Гурою виступає як Чигирин, Чорний Яр або садиба Горпини. Тільки степи, оскільки їх бракує в Польщі, будуть знімати в Казахстані чи в Молдавії. Досі група перебуває на території музею Мазовецького села в Серпці. Шати з XIX століття обклеєні картоном і зроблені спеціальні насадки на комини, які є копією тих, що в скансені поблизу Києва.

"Вогнем і мечем" викликає великі емоції та надії. Одинадцять років тому Єжи Гофман вже приготував був першу версію сценарія. Після того, як було знято "Пана Володійовського" (1968) і "Потоп" (1974), здавалося природним, що мусила з'явитися та-

кож перша частина трилогії. Було зрозуміло, що знімати її має Гофман, який, як ніхто, пізнав прозу Генріха Сенкевича. "Спершу реалізацію блокували з причин політичних. Коли ж почали ліквідувати білі плями у польсько-українських стосунках, забракло грошей, - згадує режисер. - А грошей треба було зібрати багато."

Гофман свідомий того, що публіка розбещена голлівудськими спецефектами і від найпрестижнішої польської продукції чекає чогось особливого. Без спеців кіномагії не обійтися. В роботі над фільмом беруть участь більше 50 каскадерів, які дублюють акторів у сценах поєдинків, падіння з коней і рукопашних боїв. Все це чергуватиметься з любовними сценами.

Про що йдеться у книзі? ХVII століття, повстання козаків під проводом Богдана Хмельницького, а на цьому тлі розгортається лінія кохання Яна Скужетинського і прекрасної Гелени Курцевичівни. На шляху до щастя цієї пари стає Богун, закоханий в Гелену. "З Сенкевича вибираю ті фрагменти, в яких показані долі героїв, - розповідає Єжи Гофман. - Постаттю, яка це сполучає і коментує, є Заглоба." Режисер хоче зосередитись на тому, що суттєве для глядача на кожному континенті: на людських пристрастях. "Любов, ненависть, заздрість, прагнення влади," - перераховує він на одному подиху. З цією думкою погоджується і Олександр Домогаров,

виконавець ролі Богуна. Він говорить про свого героя, що це людина, яка шалено кохає. "Він воїн, але коли дивиться в очі коханої, світ перестає для нього існувати," - розповідає Домогаров. Призначення його на роль козацького полководця було для всіх несподіванкою. Було відомо, що ця роль призначається для Богуслава Лінди. "Коли пан Лінда відмовився, мотивуючи це іншими зобов'язаннями, ми почали інтенсивно шукати заміну, - говорить режисер. - Після того, як оглянули багато молодих акторів, нашу увагу привернув Олександр. Проби підтвердили, що він - прекрасний Богун. Я думав про того, що має широку душу і вогонь у серці. Таким і виявився Олександр." Домогаров живе в Москві, відомий своїми театральними ролями.

Гелену гратиме Ізабель Скорупцо. Вона з'явиться в Польщі тільки в лютому, оскільки недавно стала щасливою матір'ю.

Решта провідних ролей виконують польські актори: Міхал Жебровський, Кшиштоф Ковалевський та інші. Усього планується задіяти 111 акторів і близько 10 тисяч статистів. Серед акторів бракує Даніеля Ольбрихського, який знімався у попередніх частинах трилогії. Гофман пропонував йому роль Вишневецького, проте актор, схоже, відчуває себе для неї застарим.

*Моніка Мадурович
(друкується зі скороченнями)*

Сінета, № 12, 1997.

Від редакції. Як відомо, Гофман запросив до участі у фільмі двох українських акторів - Богдана Ступку на роль Богдана Хмельницького та Руслану Писанку. Проте в цьому репортажі про це нічого не згадується.

О. Домогаров
у ролі Богуна.